

ється ситуаційною вправою. Студенти попередньо ознайомлюються з ситуацією, застосовуючи для розуміння ситуації матеріали лекційного курсу та інші джерела інформації. Після цього відбувається спільне обговорення ситуації. Викладач виступає в ролі ведучого, який генерує питання, фіксує відповіді, підтримує дискусію тощо.

Перевагою методу є не тільки отримання знань та формування практичних навичок, але й розвиток системи цінностей студентів, професійних позицій, життєвих установ, своєрідного професійного світогляду.

Використання ситуаційних вправ та занять базованих на даному методі дозволяє внести практичний аспект у процес викладання, розбавити теоретичну сухість матеріалу. Обговорення реальних життєвих ситуацій виконує мотиваційну функцію в педагогічному процесі.

Метод аналізу ситуацій відкриває додаткові творчі перспективи для викладача, сприяє постійному самовдосконаленню. Кожний викладач, який хоч раз мав нагоду працювати з використанням ситуаційних методик, вже не буде працювати по-старому, не повернеться в зону «сухого викладання», матеріалу який не має практичної користі або морально застарів. Застосування ситуаційних методик, пошуку істини в науково-практичній проблематиці, призводить до оновлення інтелекту, зміни світогляду та цінностей викладача.

*О. М. Помазун, асист.,
кафедра інформаційних систем в економіці*

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ НОВИХ ФОРМ І МЕТОДІВ НАВЧАННЯ

Важливу роль в освітньому процесі відіграють сучасні інформаційні технології і засоби телекомунікацій, використання яких суттєво впливає на якість вивчення дисципліни, стимулює пізнавальну діяльність студента, підвищує рівень знань майбутніх фахівців.

У результаті застосування сучасних інформаційних технологій з'являються можливості проведення нових форм навчальних занять. З'явилась нова можливість асинхронної, і в той же час су-

місної роботи студентів і викладачів у режимі віртуальних семінарів і лабораторій. Для забезпечення проведення таких форм занять можуть використовуватись системи групової підтримки. Використання таких систем автоматизує стандартні дії класної кімнати. Наприклад, викладачі читають лекцію, потім формулюють студентам питання. Всі студенти відповідають одночасно за допомогою системи підтримки колективної роботи. В результаті значно підвищується активність студентів, збільшується інтерес до навчання всіх учасників.

Нові підходи до навчання вимагають фундаментальних змін у ролі викладача. Замість того, щоб самому надавати інформацію, він ставить перед студентами проблему по темі, що вивчається, і направляє їх, допомагаючи самостійно здобути необхідну інформацію і прийняти необхідне рішення. Викладач вибирає проблему так, щоб студенти могли дослідити її самостійно. Використовуючи системи групової підтримки, студенти можуть спілкуватись в on-line режимі один з одним, працювати в режимі мозкової атаки, знаходити інформацію в класній кімнаті і віртуальній бібліотеці.

Одним із підходів до процесу навчання з використанням систем групової підтримки є метод розподіленого навчання на основі проблеми (Distributed problem-based learning, PBL), який нещодавно був використаний у вивченні навчальних дисциплін. Студентам спочатку формулюється практична (реальна) проблема у формі проекту. Вони зобов'язані, працюючи в групі, отримати навички і знання, які не викладались на уроці і вирішити проблему. Метод PBL заохочує студентів брати участь у процесі навчання і стимулює їх цікавість. Цей метод навчає студента бути незалежним учнем і заохочує до глибшого вивчення теми. Студенти зосереджують свою увагу на повному значенні повідомлень у контексті навчання типу сеансу класу, тексту або ситуації. Вони намагаються пов'язати ідеї і створювати їх власні значення.

Формування знань при вивченні проблеми або навчальної дисципліни може розглядатись як отримання знань у процесі переговорів (Knowledge Negotiation). Для підтримки цього виду переговорів фахівці пропонують технологію комп'ютеризованої підтримки колективного пізнання (computer-supported collaborative learning, CSCL).

Системи комп'ютеризованої підтримки колективного пізнання розроблені для підтримки формування загальновідомого знання, але зрідка забезпечують адекватну підтримку установалення та

ідентифікації угод по досягнутих експонатах знань. У кімнаті сумісного пізнання групи в інтерактивному режимі створюють нове знання, замість того, щоб прийняти рішення, основане на відомих варіантах і існуючих думках учасників зустрічі. Такі переговори спеціалісти називають «переговорами знань», тому що при їх проведенні постають не тільки питання вибору серед альтернатив, що існують (думок, пропозицій, відомостей), але і побудова нового знання через сумісну взаємодію і бесіду. Нове знання представляється або втілюється в загальнодоступному «експонаті знань» у вигляді концепції, поняття, теорії, тексту або набору структурної інформації.

Використання вищеописаних інформаційних технологій дає можливість забезпечити активне спілкування студентів при вивченні дисципліни, розвиває їх здібності, стимулює до пізнавальної діяльності, мислення й аналізу.

Н. М. Притуляк, канд. екон. наук, доц.,
кафедра фінансів підприємств

ДО ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Роль переддипломної практики в підготовці досвідченого, кваліфікованого, а значить і конкурентоспроможного спеціаліста переоцінити важко. Така форма навчання дає змогу студентам закріпити знання, що одержані у навчальному процесі, навчитися їх синтезувати та застосовувати в реальній діяльності суб'єкта господарювання, оволодіти вмінням оцінювати ситуацію і самостійно відпрацьовувати рішення конкретних виробничих питань. Унікальною особливістю переддипломної практики є те, що свої «перші кроки» в професійній діяльності студент робить не на свій «страх і ризик», а під наглядом компетентних і наполегливих, але разом з тим і турботливих керівників практики. Безумовно, що тільки в таких умовах помилки не мають небезпечних наслідків, а надані практиканту консультації і поради стають керівництвом до дій у подальшій вже самостійній його діяльності.

Враховуючи важливість практичної підготовки студентів, викладачами кафедри «Фінансів підприємств» розроблена змістова програма практики; формується та періодично вдосконалюється методичне забезпечення практики; відбувається активний